

Hat, hét, nyolc, kilenc

Baranyi Krisztina, Niedermüller Péter, Pikó András és Soproni Tamás kerekasztal-beszélgetése a Fapados Szalonban, a moderátor Rab László*

P. Szűcs Julianna Az idei első találkozásunkon a pesti Nagykörút mentén keletkezett új hatalmi viszonyokat szeretnénk megjeleníteni, a VI., VII., VIII. és IX. kerületben győztes polgármestereket hívtuk, kíváncsiak vagyunk friss tapasztalataikra. A VIII. kerület polgármesterét, Pikó Andrást ezúttal új szerepkörében üdvözölhetjük, hiszen mostanáig ő volt a moderátorunk.

Rab László *Boldog új évet kívánunk a Mozgó Világ szerkesztősége nevében. Negyedéve annak, hogy megtörtént az áttörés, Budapest, ha nem is készítette meghátrálásra az Orbán-rendszert, mindnyájunk meglepetésére mégis hallatlan sikert ért el. Azért hívtuk a budapesti belső kerületek új polgármestereit, hogy tőlük halljuk, hogyan sikerült az a haditett, amit végrehajtottak, másrészt tudni szeretnénk, hogy az első három hónap tapasztalataiból milyen következtetéseket lehet levonni. Kezdjük immáron a romantikus győzelmi motívumok nélkül. Hogyan tudtak diadalt aratni a helyi ellenzéki programok október 13-án?*

Baranyi Krisztina Nem volt annyira váratlan a nyomorúságos kilenc

év után. A program, amit letettünk az asztalra, azért lehetett sikeres, mert sok mindent elrontottak a fideszes városvezetők. Túlságosan sok mindent csináltak rosszul, sok mindenhez viszonyultak arrogánsan vagy nemtörődöm módon. Túl sok városvezetői lustaság és rossz attitűd jellemezte őket, nem vették figyelembe azt, amit a városlakók szeretnének vagy gondolnak. A legtriviálisabb, legapróbb dolgokra gondolok, olyanokra, hogy koszos az utca, nincs elég takarító, vagy rosszul szervezett a közlekedés. A választók a saját szemükkel láthatták, hogy előljáróik korrupcióban vesznek részt, lakást kapnak például a vadonatúj építésű házakban. Ha valaki ezt jelezte, a fideszes vezetés nem reagált rá. Az így kialakult közhangulat kedvezett nekünk. Kilenc év után mintha egy kicsit betelt volna a pohár a budapestieknél, megelégtették a mi vagyunk értük, és nem pedig ők vannak értünk típusú attitűdöt.

Pikó András Őszintén mellbe vágott, amikor október 13. után az összes barátom, számos elemző, de még Baranyi Krisztina is bevallotta, hogy egyáltalán nem volt biztos abban, hogy nyerek. Miközben én teljesen biztos voltam abban, hogy ő megnyeri. Többen mondták, hogy ami a VIII. kerületben történt, az derült égből gumibot. Nyilván ecsetelni tudnám az indulásomtól kezdve egészen a kampány utolsó napjáig,

* A beszélgetésre 2020. január 10-én hangzott el Budapesten, a Benczúr utcai szakszervezeti színházban. Baranyi Krisztina a IX., Pikó András a VIII., Niedermüller Péter a VII., Soproni Tamás a VI. kerület polgármestere. – A szerk.

hogy milyen tervezett és szerencsés momentumok, milyen ki nem kényszerített hibák és tévedések vezetnek oda, hogy végül 269 szavazattal nyerni tudtam. Ellenfeleink azt hitték, hogy érinthetetlenek. A kampányban végig ezt éreztem, és ez nekem is meg szerintem a többieknek is pluszlökést adott. Tudatták is velem, bármit megtehetnek, megvannak a hatalmi hálózataik ahhoz, amelyekkel így is, úgy is hozni fogják a kerületet. Józsefvárosban a polgárórség, a társasházi közös képviselők és a hivatali dolgozók egy része van ilyen hálózatokba szervezve. Nagyon szépen fölépítették a kilenc év alatt, ezek eddig garantálták az eredményt. Most azonban megtört a varázs. Lehet, hogy az európai parlamenti választáson, lehet, hogy máskor, de mi is félve akartuk elhinni, pontosabban félve hittük el. Az emberek mosolyogva integettek, és odaléptek hozzánk. Lehetett menet közben érezni, hogy más a hangulat, nem félnek annyira, nincs a mindig megszokott hirig. Ezt megszimatozva kezdtem hinni abban, hogy lehet nyerni. Végül is a Fidesz politikájára az a jellemző, hogy nem törődnek a politikus, a képviselő és a képviselt közötti viszonyal. A legdermesztőbb tapasztalatom az volt, hogy a kampány során, amikor ajtótól ajtóig járva végigkopogtattuk a kerületet – tisztára olyan volt, mint Sztálingrád, amit ugyanígy kellett bevenni –, nem találkoztunk fideszes aktivistákkal. Felbérelt diákmunkásokkal futottunk össze, akik bedobálták a szóróanyagokat, de nem tudtak semmit a fideszes jelöltekről. Ha kérdezték őket, semmit se tudtak mondani. Volt úgy, hogy száznál is többen mentünk ki egy-egy napon a házakba, az utol-

só három hétben húsz-huszonötezer emberrel találkoztunk vagy vettük fel a kapcsolatot. Ez iszonyatosan sok ahhoz képest, amit korábban az ellenzék csinált. A beszélgetések témája többnyire a korrupció, arrogáns hatalom volt. Sokan elmondták, elfogadjuk, hogy lopnak – pontosabban nem fogadjuk el, de nem tudunk ellene mit tenni –, de hogy közben még le is szarják a fejünket, és oda se jönnek, az mindennek a teteje. Amikor a terepen mozogtam, azt mondtam, hogy jó estét kívánok, Pikó András vagyok, az ellenzék polgármesterjelöltje, azért jöttem, hogy személyesen bemutatkozzak, mert választás előtt így illik. Ebben két varázsszó volt: a személyesen, és hogy így illik. Behívtak vacsorázni, és elkezdtek mesélni, mikor és hogyan nem törődtek velük. Szerintem a mi egyik feladatunk a reparálás is, a mérgező hatalom által okozott társadalmi sebeket kell begyógyítanunk.

Niedermüller Péter Köszönöm szépen a meghívást. Bandi, ugye az előbb azt mondtad, hogy voltak, akik nem bíztak a győzelmedben...

Pikó Csak olyanokkal találkoztam.

Niedermüller Szeretném csöndesen elmondani, hogy nekem a saját pártelnököm mondta október 13. után, hogy két forintot nem tett volna arra, hogy megnyerem a VII. kerületet. Volt ennek objektív alapja is, hiszen két másik ellenzéki jelölt is indult ellenem. Furcsa hangulat jellemezte Erzsébetvárost, különösen a kampány elején, amikor azt mondták, hogy az elődöm, Vattamány Zsolt nagyon rendes fiú,

mert nincs semmiféle korrupciós ügye. És ezt abszolút pozitívumként hangoztatták, azt mondták, ezzel az emberrel nehéz lesz bármit is kezdenem, mert nem lopott, nem csalt, nincsenek gyanús ügyei. És tényleg: az égadta világon nem csinált semmit. Vannak olyan ügyek a kerületben, amelyek 2003 óta húzódnak, és nem történt velük tizenhat év alatt a szó legszorosabb értelmében semmi se. A másikról Bandi is tett említést. Sok olyan emberrel találkoztam, aki arról panaszkodott, hogy írt egy levelet, de nem kapott választ, a polgármesterhez nem tudott bejutni, az alpolgármesterrel nem lehet tárgyalni, és így tovább. Az volt a közös élmény, hogy az embereket magukra hagyták. Volt más is. Régióta a VII. kerületben lakom, de a kampány során engem is meglepett, hogy a belváros kellős közepén milyen elképesztő, leírhatatlan körülmények között élnek az emberek. Ha azt mondjuk, hogy slumosodott vagy gettósodott a városrész, az nem adja vissza pontosan a valóságot. Elhanyagolt társasházak és önkormányzati lakások, minősíthetetlen kosz és gondatlanság. Mindenki azt kérdezte, ugye, ha nyertek, akkor valami változni fog? Nem győzöm dicsérni a Jóistent vagy a józan eszemet, de azt mondtuk a kampányban, hogy majd igyekezni fogunk. Amikor elérkezett a pillanat, hogy most akkor tényleg nézzük meg, mit lehet tenni, drámai körülményekkel szembesültünk. Van például az önkormányzatnak 466 üresen álló lakása, amiből egyetlenegy sem használható. Több százban komfort sincs. De azért csak voltak ügyek, amelyeket jól éreztek a helybéliek, az önkormányzati cégeken keresztül ment a bolt. A hat

önkormányzati cégből kettő vagy kettő és fél 511 millió forint mínuszhozott össze, ez a mi egyik örökségünk. Ott van aztán az ügynevezett bulinegyed, meg a belső Erzsébetváros felső része, amivel az elmúlt kormányzatok szintén nem csináltak semmit. Hozzá kell tennem, a lakók jelentős része azt mondja, itt nemcsak 2010 óta nem történt semmi, már 2010 előtt sem, amikor még nem fideszes volt az önkormányzat. A VII. kerületben az volt a legfontosabb, hogy az emberek elhitték, mi tényleg mást akarunk csinálni. Nem voltak benne biztosak, szerintem még most sem azok, hogy jobban fogjuk csinálni, mégis sikerült viszonylag nagy arányban megnyerni a választást, biztos többségünk van a képviselőtestületben. Úgyhogy innentől fogva nem tudunk másra mutogatni.

Soproni Tamás Négy pontban foglalnám össze a választ: az együttműködés, a vezető szerepe, a vízió és a kampánytechnika miatt nyertünk. Az elsővel, nyilván mindenki emlékszik rá, 2014-ben próbálkoztunk, amikor is koordináltunk, én már akkor kipróbáltam magam a VI. kerületben, csúfos vereségbe futottunk bele. És hiába számoltunk, hogy mondjuk a VI–VII. kerületben pont a DK és a Momentum megelőzné a Fideszt, egyedül egyik sem volt alkalmas arra, hogy leváltsa a helyi vezetést. Az együttműködés fontosságát októberben már minden párt felismerte, ez kellett ahhoz, hogy így bárhol megverhetjük a Fideszt. Teljesült. Más kérdés, hogy ez szerintem önmagában még nem lett volna elég most sem. A kampány során is elmondtam, olyan vezetője volt az ellenzéki csapatnak Karácsony Ger-

gely személyében, aki mögé bátran oda lehetett állni. Budapest a legjobb értelemben véve balliberális és progresszív város, méltó vezetője van most, aki egyszerű imidzsével is – a politikában ez nagyon fontos – illik ehhez a városhoz. Elengedhetetlen volt, hogy leváltsuk a Tarlós vezetete Fideszt. És lábra kapott ugyan a Gergővel kapcsolatos puzsérista kritika, de ez nem ütötte át az emberek ingerküszöbét. A választók felismerték benne, hogy alkalmas vezetőnek. A harmadik a vízió volt, ami nagyon elhasznált szó, de én ragaszkodom hozzá. Büszke vagyok rá, hogy nagyon röviden fogalmaztuk meg és nagyon egyszerűen, merthogy szerintem ez a kampányunk fontos eleme is volt. Arról beszéltünk, hogy beton helyett fák, szemét helyett pedig rendet akarunk. Ami tisztaságot jelent. Szerintem ez így teljesen világos ajánlat volt, politikai műszóval élve átment. Sokan maguk elé tudták képzelni a több fával rendelkező Szondi, Csengery vagy Aradi utcát. És nagyon sokan hitetlenkedve kérdezték, hogyan lehetséges ez. Amikor elmagyaráztam, meglepődtek. Most be kell bizonyítanunk, hogy valóban lehetséges. A lényeg, hogy fel kell festeni egy olyan Budapestképet és hozzá olyan kerületképeket, amelyekben hinni lehet. A negyedik, amit Pikó András is említett, a kampánytechnika, ami szomorú, nem szomorú, működik, vannak elemei, amelyek az egyszerű üzenátvitelt célozzák, ilyen a negatív kampány is, de a korrupciós ügyekre fel kellett hívnunk a figyelmet. A másik, hogy sikerült olyan aktivistahálózatot mozgatnunk, amelynek bőven voltak civil és pártos résztvevői, ez mind a négy kerületben jól műkö-

dött. Mi például háromszor „jártuk le” a kerületet, minden lakásba bekopogtattunk. Ami nem azt jelenti, hogy háromszor volt otthon mindenki, de háromszor jártunk ott, ez volt az elvárás minden képviselőtől, ilyen módon gyűjtöttük a kapcsolattartáshoz az információkat, hogy az utolsó pillanatban is el tudjunk bárkit érni SMS-ben, telefonon. Ezt a négy pozitív okot azért említtem, mert eddig inkább a negatív dolgokról volt szó, azzal, hogy a Fidesz mit rontott el. A Fidesz szerencsénkre nagyon sok mindent elrontott, de én azért büszke vagyok arra, hogy a frissen összeállt csapat most a pártokkal jól csinálta a dolgát Budapesten.

Rab *Nekem a kampány azon mozzanatai tetszettek a legjobban, amelyek egy-egy váratlan pillanatban megteltek érzelmekkel. Hajlamosak vagyunk a politikai elemzésekben hatalomtechnikai szempontokat érvényesíteni, alkotmányjogi megközelítéseiteink vannak, és sokszor figyelmen kívül hagyjuk, hogy a választók milyen érzelmesen tudják megközelíteni a politikát. Előfordul például, hogy szeretetteljes dolgokra van szükségük. Amikor Pikókat elkezdték az adatgyűjtési vádakkal hajkurászni, az kifejezetten rokonszenvesé tette őket, és hát azt kell mondjam, hogy amikor Baranyi Krisztinánál kiderült, hogy az elődje rejtekhajton közlekedett, az a 19. századi vadromantikus regények hangulatára hasonlított. Lehetett tehát érezni, hogy nem csak hatalomtechnika van a világon. Az érzelmeken túl az ország nem egyszerű helyi ügyekként kezelte azt, hogy mi történik a VI. vagy a IX. kerületben, referenciapontokként figyelték a budapesti helyszíneket a*

vidéki városokban. Tisztában vannak-e azzal, hogy ennek 2022-re nézve lehetnek politikai következményei is? Tehát nemcsak egyszerűen lokális feladatokat kell megoldani egy-egy kerületben, az az elvárás is megfogalmazódik az ország számos pontján, hogy még keményebben ellenálljanak a Fidesz nyomásának.

Soproni Amikor a kampányról beszélgetünk, elmondjuk, hogy mindannyian átéltünk már ilyet, de még így is sok új elemet tartogatott számunkra. Ami viszont egészen biztos, hogy mindannyiunknak új feladat volt, amikor átvettük az önkormányzatokat. Most 2022-re ráfordulva be kell mutatnunk, hogy együtt tudunk működni a hatalomban, és majd egyszer kormányon is ez történik, hiszen ezt várják tőlünk a választóink, ami szintén nem egyszerű. Volt már korábban is koalíciós kormányzás Magyarországon, és azt hiszem, az itt ülők közül sokan tudják, hogy annak is megvannak a nehézségei. Nekünk most azt kell bemutatnunk, hogy az együttműködés mellett másfajta típusú vezetéssel sokkal sikeresebbek lehetnek a kerületek, a városok, mert azért ne feledkezzünk meg a vidéki településekről sem, amelyeket most „behoztunk”, akár a kisebbekről, akár a nagyobbakról beszélünk, mint Baja vagy Pécs. Az együttműködésre van friss példám. Mi például Niedermüller úrral az első naptól kezdve, sőt már a kampányban is konzultáltunk arról, hogy miben fogunk együttműködni, mert most Budapest közigazgatása megköveteli. De azt is tudjuk, hogy szerencsére nincs kerítés a Király utca közepén, ami elválasztaná a két kerület problémáit egymástól, úgyhogy nekünk

is közösen kell gondolkodnunk. Most a VII. kerület parkolási problémáit igyekszünk együtt megoldani, de a Király utcának és az azon túl egybenyíló bulinegyed-probléma kapcsán is együtt kell működnünk. Lehet, hogy érdemesebb lenne a köztisztaságról is közösen gondolkodni, így csökkentve az adminisztratív terheket. Az együttműködések átnyúlhatnak a kerületeken, ezek hasznait már 2022-ben is fel tudjuk mutatni. Azt lehet velük igazolni, hogy képesek vagyunk az együttműködésre. Ne legyenek kétségeink, ennek ellenkezőjét fogják majd bizonyítani a kiváló HírTV-s beszámolókból meg a propagandalapokban. Mert azt igyekeznek majd akadályozni, nehogy sikeresebbek legyenek az ellenzéki önkormányzatok, mint a fideszesek.

Niedermüller Sokan kérdezték tőlem október 13. után, hogy akkor most örülsz-e. És mindig azt kellett mondanom, hogy azt nem tudom, hogy örülök-e, csak azt érzem, hogy irdatlan felelősség van rajtunk. Itt nemcsak arról van szó, hogyan kell fejlesztenünk a kerületet, de arról is meg kell győznünk a választópolgárokat, hogy tudunk kormányozni. Egyelőre talán csak egy-egy kerületben, de hogy azon túlmenően is képesek vagyunk rá, hogy alapvetően más módon kormányozzunk az országban, mint ahogy azok csinálják, akik most vannak hatalmon. És ezt nem tudjuk máshol bebizonyítani, csak azokban a kerületekben, azokban a vidéki városokban, amelyekben egykori ellenzéki politikusok lettek a polgármesterek. Van valami azon kívül is, hogy jobbá tegyük a lakáskörülményeket, hogy tisztább legyen a kerület. Az embereket rá kell venni

arra, hogy vegyenek részt a politikában. Ezt csak helyben lehet megcsinálni, sehol máshol, hogy érezzék, nem az van, hogy az önkormányzat becsukja az ajtót, ablakot, és esetleg a kulcslyukon kijuttat bizonyos információkat, hanem hogy kinyitjuk az önkormányzatokat és átláthatóvá tesszük. Nemcsak a gazdasági ügyeket, a korrupcióügyeket, hanem a politikai döntéshozatal egész menetét meg kell mutatni. Közvetítsük tévén, interneten az üléseket, hogy mindenki ott lehessen. Nem az az érdekes önmagában, hogy én mit gondolok polgármesterként, hanem az, hogy hogyan tudom az ott lakó embereket rávenni, hogy újra kezdjenek politizálni. Ha ezt nem tudjuk megoldani '22-ig, akkor marad ez a nyomott hangulat az országban az örökös ellenségeskedéssel. Ha nem tudjuk a választópolgárokat bevonni, nem lesz változás. Az is kell, hogy nem követhetünk el hibákat, jól kell fejleszteni, a korrupciónak az árnyéka sem vetülhet senkire. Azt kell megmutatnunk, itt nemcsak arról van szó, hogy ellenzéki politikusok lettek a polgármesterek, hanem azt is, hogy van egy másik Magyarország, és mi ezt a másik politikai kultúrát képviseljük.

Baranyi Valóban nagy a tét. Picit leegyszerűsítve szeretném elmondani, hogy mit csinál a mi kerületünkben a Fidesz. Egyrészt a személyemet próbálja hitelteleníteni, másrészt éket akar verni a mögöttem álló nem kicsiny többségben a különböző politikai pártok politikusai közé, illetve énközém. Az az érdekük, hogy megmutassák, ez a sokszínű koalíció képtelen együttműködni, nincs egység, és nem is lehet, hiszen az elmúlt

kilenc évben sem volt, az ellenzék mindig a különbözőségeit hangsúlyozta, soha nem azt, ami összeköti, ez a politikai attitűd a jellemző most is. A győzelem ellenére is. Azt gondolják, hogy a képviselőket össze lehet veszejteni a polgármesterrel; persze ezt értelemszerűen nálam kezdték, hiszen függetlenként lettem polgármester, nem egy bizonyos párt színeiben, egy bizonyos pártalku után. Tehát itt a legkönnyebb a mögöttem álló koalíciót ellenem fordítani. De ezt mindenhol meg fogják próbálni, a különböző érdekeket úgy fogják ütköztetni, hogy abból egyet nem értés és bizonyos ügyekben átszavazás legyen, amivel le lehet járítani a polgármestert vagy a testületet. Ugyanezt próbálják megtenni a személyemmel, mert mit szeretnének ők? Hogy '22-ben is Gyurcsány Ferenc és az ismert baloldali politikusok álljanak szemben a fideszes jelöltekkel. És akkor nagyon simán nyerni fognak. Nem érdekük, hogy Baranyi Tisztakéz Krisztina, Pikó Csupaszív András vagy egy Niedermüller Európéer Péter lépjen a porondra, elnézést a szójátékért. Nem érdekük, hogy felépüljenek ilyen karakterek, ilyen politikusok, akik eredményt mutatnak fel, igaz, hogy önkormányzati szinten, ami, valljuk be, senkit nem izgatott túlságosan az elmúlt harminc évben. Ki tudta önök közül a képviselője vagy a polgármestere nevét? Soha senkit nem érdekelt a helyi politika, mert mindig a nagypolitikában dőltek el a dolgok. De most érzi a Fidesz, hogy mivel vannak politikusok a helyi politikában, tudnak eredményeket is felmutatni, hisz többségük van, ezért veszély fenyegeti, támadnia kell. Mindannyian kezdő és új polgármesterek vagyunk olyan elvárás mellett, ami

soha nem volt Magyarországon politikussal szemben, mert mindig csak a parlamenti képviselőkkel szemben voltak elvárások, meg a miniszterekkel és a miniszterelnökkel szemben. Nagy rajtunk a nyomás. Személy szerint egy kicsit nyomasztónak is érzem, frusztrál, hogy sajnos egy napban csak huszonnégy óra van, mert ennyifelé szakadva kell eredményt produkálni és megmutatni, hogy tudunk kormányozni, együttműködni, és jó városvezetők vagyunk. A sajtó is azért fókuszál Budapesten a jó eredményt elérő polgármesterekre, mert azt szeretné bemutatni a Fidesznek és a választóknak, hogy igenis tudunk jók lenni.

Pikó A politikába vetett hit viszszavételéről van szó. Gyakran érzem, hogy tesztelnek bennünket: tényleg mások, valóban tisztességesek vagytok-e? Amikor felszállok a 99-es buszra a házam előtt, amit egyébként a kerületben csak fegyencjára hívnak, megállítanak, és beszélgetünk arról, lehet-e másképp csinálni azt a VIII. kerületben, ott, ahol az önkormányzati újság – sokszor mondtam így – észak-koreai stílusú propaganda volt. És amikor először nem sikerül a mi kerületi újságunk, akkor nyilván rám öntik, amit meg is érdelek, a másodiknál csettintenek, a harmadikat pedig elkapkodják és olvassák. Ami számomra rettenetesen megdöbbentő volt, hogy olyan önkormányzatot vettem át, amelyről viccesen azt mondták, ez a NER szívcsakrája, itt őrzi Kocsis Máté a Fidesz Kába követ, nem lehet elfoglalni, de ha mégis elfoglalod, sárkányok fogják okádni rád a tüzet; és ez tényleg így volt bizonyos szempontból, egyrészt. Másrészt vi-

szont kiderült, hogy mennyire nem kormányoztak, csak kommunikáltak. Olyan önkormányzatot vettem át, amelynek a gyakorlatában szó szerint nem volt iktatás, most kell megszervezni. Alapdolgokat nem csináltak meg, a rendszer polipként épült rá az intézményrendszerre. Ma már pontosan látjuk, hol vannak például sportállások. Tudjuk, hogy 2006 után az önkormányzatokat erő- és hatalmi erőforrásként használták, de nem a jó kormányzás terepeként, hanem hogy embereket helyezzenek el. Többek között ezért nem voltak fideszes aktivisták az utcán, mert mind bent voltak már az irodaházban meg más hivatalokban. Piszok nehéz idők elé nézünk, mert kormányozni akarunk, s nem óhajtunk úgy kommunikálni, mint ők. Minden egyes ellenzéki önkormányzat felfelcsés a NER szövetségén. Amikor a NER által kiktartott közétkeztetési cég 12 százalékkal emelni akarja a díjat, és a józsefvárosi gyerekeknek 1200-1300 forintba kerül az ebéd a felső tagozatban, akkor a polgármester álljon ki, és mondja azt, hogy a karmelita kolostorban ennél olcsóbban eszik a miniszterelnök. Testidegen rendszerként működünk a NER szisztémájában, tökéletes rálátásunk van arra, hogyan működik az állam, és ezt muszáj nyilvánosságra hozni, nem lehet végigalibizni a következő öt évet úgy, hogy polgármesterként nem foglalkozom nagypolitikával. Amit csinálok, és amit el tudok mondani, az a NER lényege. Van az államról tudásunk, én például határozottan azt gondolom, hogy abból, amit most tudunk, össze lehetne állítani a józsefvárosi fehér könyvet. Még nem tudom, hogy fogjuk hívni, de ismeretelni szeretnénk, hogyan működtette

a Fidesz helyben a hatalmi gépezetet. Elképesztő történeteink vannak arról, hogyan helyezik el az embereket. Az egyik hivatali vezetőtől hallottam egy olyan munkatársunkról, akit október 14-én a polgármesteri kabinetből helyeztek át az egyik ügyosztályra. Két nap után megelégtelt, hogy sokat kell dolgoznia, ezért megpróbálta kidumálni, úgy lenne jó, ha reggel kilencre jönne be, és délután fél egyig dolgozna, mert ez így megfelelne az életstílusának. Amikor kiderült, hogy ez így nem lesz jó, gyorsan elment betegszabadságra. A végén a vezetője megkérdezte: eddig mégis mit csináltál? Kiderült, az volt a dolga – nem tudom, kinek a kije volt –, hogy minden hónapban leadta az egyoldalas jelentését arról, hogy a józsefvárosi játszótérek mennyire gyerekbarátok. Merthogy ő kismama, és a gyermekét gyakran vitte oda. A világ legjobb állása: menj és próbáld ki, majd egy A4-es papírra írd le, hogy a Seychelle-szigeteken milyen egy hálszáztanya! Ebből ezerféle van.

Rab *Ezen a nyomvonalon menénk tovább, nem azért, mert vérszapot érzünk, hanem mert szükség lesz arra, hogy beváltsuk a kampányban elhangzott ígéreteket, amelyek arra vonatkoztak, hogy megszüntetik a mutyit, felszámolják a kamuszerződéseket és visszaadják a politika becsületét. A támogatói közegnek olyan történetekre van szüksége, amelyekkel meg lehet mutatni a Fidesz-rendszer igazi arcát. Nem is tudom, a parkolási példálul hogyan áll a IX. kerületben?*

Baranyi Ó, hát nagyon jól, az Origo szerint irgalmatlan káosz van, ami persze nem igaz. November elején lettem jogerősen polgár-

mester, másfél hónap alatt kellett a kerületnek a saját kezébe vennie a parkolást. Elképesztő dolgokat tapasztaltunk, de most már működik, egy zóna kivételével, itt nem tudtuk a saját automatáinkat elhelyezni, mert az előző tolvaj cég nem volt hajlandó elvinni az övéit. Ebből nyilván per lesz, de a kerület többi részén most már képletesen szólva a saját zsebünkbe dobáljuk a parkolási forintokat. Az első pár nap során kiderült, hogy ez nekünk mennyibe kerül, és mennyibe került eddig. Úgyhogy fél éven belül sikertörténet lesz, a parkolási bevételek számadataival ámulatot fogunk kelteni. Említenék azért egy másik példát is. A védett lakásokkal kapcsolatos döntés kézenfekvő volt, mégis nagyot ütött abban az időpontban, amikor több családi gyilkosság is történt az országban. Az ellenzéki politikusok régóta beszélnek erről a problémáról, sorra születnek a tanulmányok a családon belüli erőszakról, sokan mondják évek óta, hogy ratifikálni kellene az isztambuli egyezményt. Megszületnek aztán a közös, ám eléggé hatástalan nyilatkozatok. Ezért gondoltam a valós segítségre, adjunk védett lakást, ez konkrét megoldás, nem üres propagandaszöveg. Szerintem tök egyszerű eszköz, rá tudunk vele mutatni, hogy a kormány nem ratifikálja az isztambuli egyezményt, mi viszont előálltunk a megoldási javaslattal. Számos támogatót lehetett vele szerezni, sokan helyeslik. Jelentkeztek az érintett bántalmazottak, akik erőszakkal terhelt helyzetben éltek hónapokig, évekig. Olyan hálálkodó leveleket kaptam tőlük, hogy én, aki nem vagyok a téma ismerője, őszintén megdöbbsentem. Emberek épségéről,

életéről van szó. Védett lakás: ennyire egyszerű megoldás is létezik. Úgyhogy meg is kérdezem polgármestertársaimat, lehet-e ebből hálózatot kialakítani. Kíváncsi vagyok rá, hány városvezető csatlakozna ehhez. Államilag kezelt védett lakásból igen kevés van. Nem lehet a veszélyeztetett nőket visszaengedni a családjukba, a bántalmazó kapcsolatba, mert semmiféle esélyük sem marad. Háromezer-kétszáz önkormányzat van az országban! Életeket lehetne ezzel a módszerrel megmenteni.

Pikó Azonnal reagáltunk, támogatjuk, mert fontos ügy. Lesznek csatlakozó önkormányzatok.

Rab *A VIII. kerületben rengeteg pénz ment el jogi tanácsadásra. Ezekkel mi a helyzet?*

40

Pikó Atkári János vezérletével készül a költségvetés, mindennap újabb és újabb meglepetések érnek bennünket. Rossz minőségű, nagyon trehány és felelőtlen gazdálkodást vettünk át. Olyat, amelyben iszonyatosan sokat költöttek jogászokra, nem véletlenül, a fideszes hatalom fontos velejárója, amikor valamit „lepapíroznak”. Biztosak lehettek abban, hogy szinte bármit megtehetnek, hiszen a velük azonos színű kormány jót fog állni értük, nem küldenek a nyakukra ellenőrt a kormányhivaltól, hogy vajon jogszerűen jártak-e el, vagy sem. Nálunk most az elődöm, Sára Botond lesz a kormányhivatal új vezetője, bizonyára megkapom tőle a törődést. Olyan tételeket látok a tavalyi költségvetésben, amelyekkel egyszerűen nem is tudok mit kezdeni. Hoztak például a választási kam-

pányban egy sietős döntést. Szeptember huszonvalahányadikán jöttek rá, hogy október 1-jén van az idősek napja. Gyorsan összerántottak egy bizottsági ülést, és eldöntötték, hogy minden hatvanöt év fölötti józsefvárosi lakos kapjon nyolcezer forintot.

Baranyi Nálunk hatezer volt.

Pikó A pénzt összepakolták, de nem volt meg rá a fedezet. Átvállalták az adótartalmát, de ezzel olyan adminisztrációs feladatok képződtek, hogy egy-egy nyolcezer forintos tétel elkészítése számítógépes programmal is tizenkét percig tart: 11 600 hatvanöt év feletti lakosunk van. Embereket kellett beállítani arra, hogy hétvégén is dolgozzanak, egy munkatársunk naponta harminc-harmincöt ilyen igényt tud feldolgozni. Amikor szóvá tettem, hogy megcsináltatok, választási ígéret volt, de nekem kell menedzselni, a munkatársaimat hétvégén is dolgoztatni kell, akkor azzal jöttek, hogy Pikó kijátssza a rabszolgatörvényt. Mindent ellenünk fordítanak. Ez például rajtam csattant, miközben ki kell fizetni, ha így haladunk, húsvétra talán a végére is érünk.

Niedermüller A papírozás nálunk is divatban volt. Az *Index* megírta, hogy az összes pesti kerület között a VII. kerület költötte a legtöbb pénzt ügyvédekre. Ezek között voltak olyanok, akik százezer forintos óradíjjal dolgoztak. Mások megelégedtek a mérsékeltebb, harminc-negyvenezer forintos óradíjjal – szóbeli tanácsadásért... A jogi szerződések jelentős részét felmondtuk, két ügyvédi iroda volt benne. Az esetek 99 százalékát nem tudjuk jogilag megfogni, mert-

hogy annyira körül vannak bástyázva. Na most Pikó András említette, hogy nem volt náluk iktatás. Hozánk például megjött az új jegyző, és azt kérdezte: hol vagyunk, Azerbajdzsánban? Nincs például évekre visszamenőleg semmiféle igazolás arról, hogy ki mikor mennyi szabadságot vett ki. Ez egyszerűen rekonstruálhatatlan. Volt nálunk egy rafinált cégháló is, úgy vitte el a tíz- és százmilliókat, mint amikor a homokba vizet csöppentenek, pitty, és már el is tűnt. Ezekről az ügyekről nincs semmiféle papír, semmiféle nyom. Sok választópolgár kifejezte azt az óhaját, hogy na most ugye elkaptátok őket, és kitekeríték a nyakukat? Hogy mondjam, a késztetés éppen megvolna rá, csak hát jogonalap is kell hozzá.

Soproni Szerintem mindannyian más problémákkal küzdünk. Nálunk elsősorban nem az történt az utóbbi években, hogy a hivatalból szervezetten loptak – azt ők kiszervezték a vagyongazdálkodóba –, hanem az, hogy nem fejlesztettek. Ment ugyan az osztoztatás, ott volt a Széchenyi fürdő, az operettszínház, de alapvetően inkább ültek, és nem csináltak semmit. Egy nagy projektjük volt, a Hunyadi téri piac felújítása, amelyet kívülről sikerült is befejezni. Nálunk más volt a helyzet a hivatalban is a váltás pár napjában. Amikor beléptem, az egyébként tisztességes munkatársak is meglepődtek azon, hogy dinamikusabb és intenzívebb munkát kérünk tőlük. Mert amúgy azt gondolták az emberek, hogy a politikusi programok, azok úgy maguktól vannak, és ha nem úgy lesz, mint régen, akkor majd utána lesz valami más. Én meg a csapattal inkább úgy

álltam hozzá, hogy az első hónapban, miután a hivatal dolgozóival is átbeszélünk mindent, leültünk, és azt a programot konkrétan felosztottuk öt évre. Azt is megmondtuk, hogy mikor mit fogunk megcsinálni, és ez egy kicsit meglepte őket. Három részre bontanám, mi mindenben kell megmutatnunk, hogy mások vagyunk. Az egyik sokszor elhangzik: a tisztesség. Több lehetőségünk is van, nemcsak az, hogy nem lopunk, de az is, hogy emellett milyen biztosítékokat keresünk arra, hogy ezt meg is tudjuk mutatni. Mi például integritási szerződést kötünk a Transparencyvel egy koncessziós eljárásra, és nagyon szeretnénk, hogy a jövőben az összes nagyobb közbeszerzésünket – itt a közétkeztetésről van szó, ami viszonylag nagyobb tétel – kövessék, és mutassanak rá, ha valamit elhibáznak. A másik az önkormányzat kinyitása, ezt én is nagyon fontosnak tartom. A közmeghallgatáson feltett kérdésekre adott válaszokat nemcsak megküldjük a kérdezőnek, ami egyébként kötelességünk, hanem az összeset felrakjuk a honlapra. A fogadóórákat olyan időpontban tartjuk, amikor be tudnak hozzánk jönni az emberek. A harmadik, amire nagyon figyelek: a program végrehajtása. Amikor például visszavettük az orosz nagykövetségtől a parkolóhelyeket, a fideszes kollégák fel voltak háborodva, fú, hát ebből milyen nagy külügyi botrány lesz, mondták, mi lesz szegény Szijjártó miniszter úrral. De engem annyira nem érdekel Szijjártó miniszter úr, inkább az izgat, hogy a helyiek panaszkodnak a parkolásra, és tényleg nem használják az oroszok sem a parkolóhelyeket, akkor visszaadjuk, ezt ígértük, megtesszük. Azt is

el kell döntenünk, hogy az országos ügyekben hogyan szólalunk meg. Vékony jégen járunk. Amikor rámutatunk, hogy a kormány hogyan heréli ki Budapestet, illetve hogy milyen szörnyűségek történtek az elmúlt kilenc évben, arra is vigyázni kell, hogy ne lépjünk be túlságosan az áldozat szerepébe, és a megoldások embereinek tűnjünk. Meg kell találni azt, hogy igen, a probléma ott van, és ezek személtládák, amiért mondjuk tönkreteszik a szociális szemléletet akár az egészségügyben, akár a bérlakásprogramban, de nekünk közben fel kell mutatni azt, hogy ők rosszak, de mi ezt meg tudjuk oldani, ha együttműködünk. Úgyhogy én egy kicsit veszélyesnek tartom a sajtótájéozást, ami a múlt bűneiről szól. Minden egyes problémára, amit megígértünk, meg kell találnunk a megoldást, és ez sokszor nehéz lesz, de ez a feladat.

Pikó Elmentem Botka Lászlóhoz beszélgetni, korábban Tóth Józsefnél is jártam, eléggé megdöbbenő, amit mondtak. A problémával már én is szembesültem: az állammal közösen beruházni nagyon-nagyon durva menet lesz. Konkrét példával: van egy gyerektáborunk Káptalanfüreden, 2,2 milliárd állami forrást adnak hozzá, ott parkol. A 700 millió forint fölötti beruházásokat az állam átveszi, de kellek hozzá partnerként, törvény van rá, a Nemzeti Vagyonkezelő bonyolítja. Odajön majd hozzám egy politikus, és megkérdi, kell-e neked egy ekkora szép épületbe egy általad is igényelt beruházás? Igen, kell. Jó, akkor megkötjük rá a szerződést, ők lebonyolítják, megkapjuk rá a pénzt, az önkormányzat tulajdonképpen jótáll érte. Majd hirtelen azt látjuk,

hogy jó, hárommilliárddal többre kerül. Aztán meg jó, ötten. Hogyan fogom megmagyarázni, hogy nem vagyok benne a mutyiban? Ez tőlem teljesen függetlenül zajlik, nem én bonyolítom, nem én vagyok az építkezés menedzsere, nem én finanszírozom, de maga az egész beruházás mégiscsak a VIII. kerületé, ami tény... És a NER logikája alapján lehet majd azt mondani, hogy a Pikó ebben benne van, vagy a Pikó jóváhagyta, mit tudom én, persze hogy megvették a polgármestert. Szóval az a legérdekesebb, hogy akár a fejlesztéssel is el tudják vinni a hitelességünket. Elképesztő.

Baranyi Ez az a tábor, ahol kivágták az összes fát?

Pikó Igen, most vették el tőlünk, a Nemzeti Vagyonkezelő választja ki a beruházót. A költségeket is ők fogják meghatározni...

Baranyi Ennek én örülnék a helyedben.

Rab *Tehát itt arról van szó, hogy a nagy állami projektek alkalmasak arra, hogy bevigyék az önkormányzatot az erdőbe.*

Pikó Mivel állam által szervezett korrupció van, ezért az ilyen kooperációban óhatatlanul ott fogunk állni mi is a lopós mellett, és vajon el fogjátok-e hinni nekünk, hogy nincs a zsebemben pár tízmillió azért, hogy az állam nevében mások lophassanak?

Rab *Hallgassuk meg vendégeinket, hátha van erről véleményük. A hozzászólások következnek.*

Domány András Inkább megjegyzést tennék a kérdés helyett, de kíváncsi vagyok a véleményükre, véleményetekre. Senkit nem lepett meg, hogy a sajtónak vagy médiának csúfolt kormánypropaganda minősíthetetlen durvaságú és színvonalú támadást intézett minden győztes ellenzéki önkormányzati vezető ellen, nincs újságírói etika, nincs általános emberi tisztesség, ez sajnos nem meglepő, így van. Ennek ellenére előfordulhat, vak tyúk is talál szemet, hogy még ezekben a bírálatokban is akad olyan, amelyik az elfogulatlan olvasónak vagy nézőnek úgy tűnik, hogy van benne valami. És akkor arra kéne reagálni. Nem tudom, hogy pont ez a négy kerület mennyire érintett abban a példában, amit mondok, de itt volt az alpolgármesteri tisztségek megszorodása. Az, még ha az *Origo* mondja is, amiről most hadd ne részletezzem, hogy mi a véleményem, de az nem vitás, hogy négy biztos többé kerül, mint kettő. Sehol nem olvastam normális magyarázatot arra, hogy ahol valóban megszorították az alpolgármesterek számát, ott erre miért volt szükség. Lehet, hogy van rá jó magyarázat. Én még azt is elfogadom, hogy hát kérem, koalíció vagyunk, az ebben részt vevő erők mindegyikének szükséges valamilyen fontos részfeladatot adni. Az nem jó, ha azon az alapon, illetve én csak feltételezem, hogy azon az alapon, hogy ezek a gusztustalan alakok vetik ezt a szemünkre, akiknek egyébként semmiféle erkölcsi alapjuk nincs dumálni, és akkor inkább nem is válaszolunk rá, az nem biztos, hogy jó, mert én a gusztustalan orgánumnak is mazochizmusból olvasója vagyok, bennem ott marad

a kérdés, hogy ebben speciel, semmi másban nincs igazuk, ebben speciel lehet, hogy van. A másik szintén ehhez kapcsolódik, médiaügy. Pikó András tett egy apró megjegyzést a kerületi újsággal kapcsolatos kalandra. Na most itt megint arról van szó, hogy én fideszes kerületben lakom. Senkinek semmi erkölcsi alapja nincs bármilyen kerületi újságot bírálni, amíg az az én kerületi újságom olyan, amilyen. De azért erre tényleg figyelni kell. És még egy harmadik, szintén ehhez kapcsolódó dolog, hogy itt most örömmre kiderült, hogy a tisztességes sajtó akkor is tisztességes, ha egyébként számára rokonszenves vezetők vannak valahol. Magyarán: ti nemcsak a kormánypropagandától kaptok túlnyomórészt méltatlan és felháborító támadásokat, hanem kaptok bírálatokat, hogy úgy mondjam, a barátinak tekinthető, legalábbis világnézetileg barátinak tekinthető sajtóból is. Ugye énnekem azon csak röhögnöm kell, hogy az állandóan gyalázott *HVG* hirtelen olyan hiteles forrássá vált az *Origo* számára, amikor a *HVG* megírta, hogy a XI. kerület – ellentétben az itt hallottakkal – még meg is növelte az ügyvédekre költendő pénzt. És akkor hirtelen hiteles forrás lett, azonnal átvette az *Origo*. És hiteles forrás lett az *Átlátszó* is – amelyet állandóan gyaláznak és lesorosoznak –, amikor megírta Horváth Csaba zuglói működésszabályzat-módosító javaslatát. Én ennek örülök, lehet, hogy a jelen lévő vendégek nem örülnek, de azt kérem tőlük, hogy ezt viszont fogadják el, mert ez a tisztességes világ rendje, hogy azzal szemben is kritikus a média, akivel egyébként szimpatizál.

Kéri László Az első hetekben ott-hon én is striguláztam, gyűjtöttem a mérhetetlen sok példát, hogy a hat gépkocsinak, a párhuzamos négy ügyvédi irodának ugyanaz a kiadása, és aztán láttam, hogy Pécssett, Egerben ugyanezek a költségek előjöttek. Nem biztos, hogy nektek kéne címezni, talán a pártjaitok vezetőjének. Nem kéne összeállítani egy fehér könyvet? Mert ez így túl sok. Minden áldott nap jött valami, legalább azt a néhány százat össze kéne szedni. A saját védelmekben is, mert nemcsak '22 lesz, hanem '25 is, és érdeemes lenne megmutatni, hogy nekünk ilyen ügyeink nem voltak. Másrészt meg '22-ben hihetetlen jó kampányanyag lehetne, ha nem csinál semmit a Fidesz a következő két évben, akkor is meg lehetne élni a '22-es kampányban egy ilyen fehérkönyvpéldázatból. Rendszeresen böngésztem a sajtót, százával jött elő a kis ügyek olyan tömege, amit nagyon jól megért a választó. Azt nem érti, hogy Mészáros Lőrinc megint egymilliárdal gazdagodott, mert ha lenne ilyen nap, hogy nem, akkor hiányolná, mi a túró történt, hogy most nem jutott neki valami. De az ilyeneket, hogy százezer forintos óradíj, megjegyzi az ember. Milyen jól tudna mutatni abban az összegyűjtött példatárban.

Baranyi Tőlem várták is az első időkben, hogy minél több korrupciós ügyet hozzak nyilvánosságra azok közül, amelyeket megtalálok. És egyszerűen olyan mennyiségben találtam, hogy egy idő után már azt kommunikáltam csak, hogy na, két hét alatt évi százmillió forintot fogunk jövőre megtakarítani, mert két hét alatt annyi olyan szerződést találtunk, ami teljesen fölösleges, feladatellá-

tást nem érint, párhuzamos, túlárazott kamuszerződés kamuemberekkel, követni se tudtam. Mindennap írhattam volna ötöt. De aztán azt is láttam, hogy keveseket érdekelt, láttam az oldalam dinamizmusát. Mikor azt írtam, hogy hú, megtakarítunk százmillió forintot, mert egyébként ellopták, az már nem hatott különösképpen. De amikor azt írtam, hogy a Papcsák Ügyvédi Iroda nem tudom milyen embere, azt hiszem, havi tizenöt óra munkáért négyszázezer forintot vitt haza úgy, hogy soha nem látta senki, ez már jobban érdekelte az embereket. Ezeket összegyűjtöttük, készült egy nagy táblázatunk, mert úgy terveztem, hogy majd minden hónapban közlésezem, mennyi az, amit megspórolunk a kamuszerződések megszüntetésével, és azt is odaírom, hogy mit fogunk belőle csinálni. De hát azt látom, hogy az embereket ez a fajta korrupció már nem háborítja fel annyira. Most már más az, ami érdekli őket, ehhez hozzászórtak. Könyörgök, itt százmilliárdokat loptak, magánnyugdíjpenztárakat loptak el. Ez lehet az oka annak, hogy sok ügy már nem éri el az ingerküszöböt, sajnos.

Pikó Nagyon hamar kialakul a feszes hangulat az ember körül, hogyha beleáll ezekbe a balhéba. Nekem a saját túlélési esélyeim miatt szükségem volt rá, elég sokan mondták, hogy Kocsis Máté nem fog belenyugodni abba, hogy a hátszár-ga elvész. Tehát muszáj is volt erőt mutatni, meg azt is tudatni kellett, hogy van még muníció. De körülbelül másfél hónap alatt eljut oda az ember, hogy nem dolgozik, csak állandóan balhézik, és egyfolytában politizál. És akkor az emberről kialakul

az, hogy ő egy balhész polgármester. Nálunk például ez komoly gondokat okoz, mert miközben a hivatal leépül, hiszen elmennek a régi rendszerhez kötődő emberek, aközben újak meg azért nem jönnek, mert olyan érzetük van, hogy a VIII. kerület frontkerület, azt mondják, oda én nem fogok menni, mert nem leszek biztonságban. Tehát az a polgármester, amelyik teljesíti ezt az ellenzéki politikai elvárást, nagyon könnyen lábön is lóheti magát. El kellett kezdeni azt kommunikálni, hogy napi tizenkét, tizennégy, tizenhat órát dolgozunk – mert ez is elvárás –, és nemcsak a politikai küzdelemben vagyunk jók, odatesszük magunkat a munkában is. Domány Andrásnak azt mondanám, hogy én rögtön az elején megkaptam a *Mércétől* az első józsefvárosi újság miatt a beosztásomat. Megköszöntem, föl hívtam a barátaimat arra, hogy fizessenek elő a *Mércére*, mert ez tisztességes oldal. Soha nem kötöttünk egymással házassági szerződést, bírálnak azért, amiért úgy gondolják, hogy bírálniuk kell, érvekké, úgy, ahogy kell, nem propagandisztikusan. Én, a volt újságíró leszek az utolsó, aki politikusként megengedi magának, hogy újságírókat minősítsen. Amikor újságíró voltam, akkor is utáltam ezt a hozzáállást. Az újságíró teszi a dolgát. Hogyha rosszat csinálunk, úgyis meg fogják írni, és nem gondolom, hogy ettől összedől a világ, mert akkor legalább tudom, hogy mit szúr-tam el.

Rab *Elhangzott, hogy erőt kell mutatni. Soproni Tamást kérdezem, amikor karácsony előtt erőt akart mutatni, és azt mondta, hogy a Nyugati pályaudvar előtt nem lesznek*

kettős keresztet, utána mégis simán fölállították. Ez hogy történt?

Soproni Na, ez jó tanulópenz volt. Azt is megtanultuk, hogy a fővárosban milyen közigazgatási problémák vannak, ezeket rendeznünk kell, ugyanis mi vagyunk a tulajdonosai a Terézvárosban lévő Nyugati térnek. Az is tulajdonosi döntés, hogy ki állíthat ki oda és mit. Viszont az elbontásban már nem járhatunk el, az a Föri, a Fővárosi Rendészet hatásköre. És mi ugyan együttműködünk, de voltak problémák annak kapcsán, hogy ki bonthatja le. Most már mi is eljárhatunk. Kiküldtem egy levelet a Mi Hazánk Mozgalomnak, pontosabban Talpai Kristóf aktivistának, értesítést kapott arról, hogy el kell távolítaniuk a keresztet x napon belül. Amennyiben ezt nem teszik meg, akkor most már mi is eljárhatunk, le fogjuk bontani. Jövőre ez gyorsabban történik, én is vállalom ennek minden ódiúját, mert sokan bíráltak a mi oldalunkról is. Olyan önvédő demokráciában hiszek, amiben együttműködve kell kizárni minden szélsőséget a köztereinkről és a politikából. Volt egy másik felvetés az alpolgármesterek számára. Nálunk három alpolgármester volt korábban, és most is három van, noha négyet szeretünk volna, elmondanám, hogy miért. Egyrésztől legyünk teljesen őszinték, a koalíciós kormányzásnak megvannak a maga terhei, és a pártok szeretnének közelebb lenni a mindennapi működéshez, mert egy önkormányzat egyszerűen csak úgy működik, hogy vannak képviselők, akik szavaznak a fontos dolgokról, de a mindennapi ügyeket az alpolgármesterek viszik. Elhangzott, hogy ez mennyibe kerül,

itt viszont fontos felhívni a figyelmet arra, hogy mennyit spóroltunk. Nos, mi is felmondtuk egy teljesen szükségtelen kommunikációs szerződést, ami évente 40 millió forintba került. Felmondtuk a különböző kormánylapokban való fizetett megjelenéseket, szintén sokmillió forintos összegek szabadultak fel. Szóval az együttműködésnek megvan a maga költsége, és mindaddig, amíg a költségvetésünk átlátható módon kevesebbet költ abszurd hülyeségekre, illetve a haverok kifizetésére, addig én ezt morálisan megoldhatónak tekintem.

Niedermüller Azokban az önkormányzatokban, amelyekben fideszes vezetés volt az elmúlt kilenc évben, kialakult egy egészen elképesztő feudális típusú kultúra. Mondok rá két példát. Amikor az első napokban bementem a polgármesteri hivatalba, a portán ülő két vagy három nő azonnal fölállt. Először nem értettem, hogy miért állnak föl, szalutálni ugyan nem szalutáltak, de fölálltak. A másik rémisztő tapasztalatom az volt, hogy a második vagy a harmadik nap reggelén állunk néhányan a liftnél, várjuk, hogy följuthassunk. Én is odamegyek, és akkor mindenki arra vár, hogy beszálljak a liftbe. Én meg mondom, jöjjenek. Hát nem lehet, tessék csak menni egyedül. Na most, sok esetben antiszociális vagyok, de azért azt elviselem, hogy a liftben legyenek körülöttem mások is. És ha hiszik, ha nem, a mai napig sem magától értetődő, hogy az a hölgy, aki odahozza az iktatókönyvet, ugyanolyan ember, mint én vagyok, és nem kell neki hat lépést hátrálépni, hogy először a polgármester úr fáradjon be a nagy hasával, vagy valami. Már hallottam, azt mondják,

ilyen laza polgármester még soha nem volt arrafelé. Ezen nevetgélünk, én is elviccelem, de ez egy súlyos probléma. Olyan hivatali kultúránk van, amiben nyomon követhető a függőségi rendszer, ezt nagyon nehéz föltörni, és ezt azért kell föltörni, mert ebben a légkörben az emberek egyszerűen elszoknak attól, hogy aláírjanak, vagy döntést hozzanak. Megrökönyödést váltottam ki azzal, hogy azt mondtam, nem vagyok hajlandó aláírni a különböző parkolási engedélyeket, merthogy engem nem azért etetnek, hogy parkolási engedélyeket írjak alá napi nem tudom hány órában. Van valaki, akinek az a feladata, hogy eldöntse, kinek jár, kinek nem. Ez az egyik legnagyobb botrányt váltotta ki a hivatalban, hogy lehet az, hogy a polgármester nem akarja ezeket aláírni!

Soproni Dermesztő volt, amikor először beléptem a hivatalba, az egyik portás, aki ott állt az ajtóban, meghajolt előttem. A karácsonyi ajándékok kiosztása után levelet kaptam, személyesen nekem köszönték meg. Lehet, hogy aláírok valamit, de azt nem én küldtem, van rá közpénz, és úgy döntünk, hogy költünk valamire, a döntéseket mi hozzuk meg, de amúgy nem Soproni Tamás személyes ajándékát küldjük, hanem az önkormányzatét. Az iskolában kezdődne, nem a hivatalokban, hogy megtanítsuk az embereket visszakérdezni, meg kis koruktól kezdve kritikusan gondolkodni, mert csak akkor tudnak felnőttként döntést hozni. A hivatali dolgozók akkor jobban mernék azt mondani, hogy a polgármester úrnak ebben most nincs igaza például, mert biztos nagyon okos ember, hiszen megválasztották,

de azért lehet, hogy ehhez jobban érünk. Valójában ez lenne a dolguk.

Majtényi László Azt azért elmondanám, hogy amikor ORTT-elnök¹ voltam, egy vak és süket ember volt a portás, és amikor első nap bementem, egyszerűen fölzaladtam mellette a lépcsőn. Ő meg kérdezte, kit keresek. Nem szóltam vissza, fölmentem. Felhomályosították, hogy ki szaladt el mellette. Másnap szegény ember a húszdioptriás szemüvegével ott nyomult, rajta volt a portásablak üvegén, mert ugye én nyolckor pontosan meg fogok érkezni. És akkor hétrét hajolt, amivel azt akarom mondani, hogy ez Magyarország, mert akkor még nem volt NER. Hozzáteszem, az ORTT-nél korruptabb intézményt keresve se lehetett volna találni. Az, hogy most ellenzéki kerületek léptek színre, az egyben demokratikus kísérlet is, tíz év óta az első, és iszonyatos tétje van. A másik a korrupció, a harmadik a sajtó, a negyedik a szimbolikus politizálás. Rettenetesen nagyok a kockázatok. Az a feladat, hogy jó várospolitikát kell csinálni, és ezen keresztül lehet politizálni. Vannak olyan hangok, hogy meg kell döntenie a NER-t. Mondják, hogy a NER az önkormányzati bázison készítette elő a hatalmát, nagypolitikát kell tehát csinálni. Demszky Gábornak volt ilyen kísérlete, csúfos kudarcba fulladt, ezzel rettenetesen vigyázni kell. Ugyanakkor vannak olyan pillanatok, amikor ezt a lépést valószínűleg meg kell tenni, tehát politikusként, akár országos politikusként is meg kell nyilvánulni, de ez kivételes eset, meg kell érezni, hogy

mikor jön el a pillanat. Járhatóbb út jó várospolitikával, szorgalommal, tiszteességgel csinálni. Nyilván lehet másképp is. A másik a korrupció, amivel kapcsolatban itt többféle állítás hangzott el. Nincs olyan, hogy zéró korrupció. Niedermüller Péter mondta, de nem ez a feladat. Van korrupció, és a te kerületedben is van, és lesz a jövőben is, és ha egy év múlva beszélünk, kellemetlen kérdéseket lehetne fölteni neked is. Az a fontos, hogy mi nem leszünk korruptak. A másik kérdés az, hogy mennyi személyes kockázatot vállalok a korrupcióval szembeni fellépéssel. Ez a dilemmája Pikó Andrásnak és Baranyi Krisztinának is. A skandináv országokat nem véletlenül nevezik a legkevésbé korruptoknak, Ausztrália is ebbe a körbe tartozik. Szoktam emlegetni a norvég taxifőrt, aki zokogva mesélt a korrupcióról, mondván, hogy milyen szörnyű országban kénytelen élni. Szívesen cserélnék vele. Ugyanakkor kedvenc történetem, hogy néhány évvel ezelőtt a helsinki rendőrfőnökről derült ki, hogy a drogaffia fizetett embere. Tessék a korrupciót komolyan venni, de bonyolultabb annál, mint hogy kijelentem: nem lesz. A másik, amit kritizálni fogok, a szabad sajtó, és Pikó Andrásnak címezem. El nem lehet képzelni egyetlen másodpercig sem, hogy az önkormányzat tulajdonában lévő sajtó úgy működik szabadon, hogy az ellátmányát havonta a polgármester utalja ki. Az nem szabad sajtó. Ha a legrendesebb ember csinálja, ha van újságombudsman, akkor sem. Hihetetlen esély, hogy lehetne, létezhetne ez a szabad városok szövetsége, ezen a bázison meg lehetne csinálni a valóban szabad országos sajtót. Merthogy az ország

¹ Országos Rádió és Televízió Testület – a szerk.

nagyobbik részére információs acélkupolát borított a Fidesz. Nem jut be a kupolán belülré az igazság hangja. Mert országplakátokról, ingyenes újságokból, a hecc- és revolver-sajtóból és a propagandafeladatokat szolgáló módon végrehajtó közszolgálati médiából tájékozódhatnak az emberek. Amit még szóba akarok hozni, az a szimbolikus politizálás. Nagyon derék dolog, hogy az új polgármesterek az Audiba nem ülnek be, inkább föl szállnak a villamosra, itt ennek nagy a jelentősége. Nekem ebben a tekintetben a hibátlanak egyáltalán nem tartott Göncz Árpád volt az etalon, akit személyesen is nagyon kedveltem. Emberrel nem találkoztam még, akit ennyire érdekelt volna a másik emberi lény; bárki, akit anya szült. Döbbenetes volt, ahogy Göncz a vasúti krampácsolóval ugyanúgy tudott beszélni, mint egy nem tudom milyen királyi sarjjal. Őszintén csinálta, a szemén lehetett látni, hogy ugyanúgy érdekli mindenki. Erre egyébként furcsa módon a magyar társadalom nagyon-nagyon vevő. És ez nyilván olyan készség, amit lehet fejleszteni. Akiben ez a kíváncsiság akárcsak morzsaként megvan, próbálja ápolgatni.

Faragó Judit Egy egészen más szempontot szeretnék említeni, ha szabad javasolnom, tessenek figyelmet fordítani a személyes védelmükre. Nem arra gondolok, hogy testőrséget szervezzenek, bár ha valaki ezt szeretné, akkor tegye, hanem a szellemi és a fizikai kondíciójukra. Higgyék el, nagyon hatékony a dolog. Próbálják ki, hogy ha egyszer kialszsa magát az ember, másnap a teljesítménye mennyivel növekszik. Tessék szíves ezt megoldani, mert

fölőrlődnek. Ezt bárkinek javaslom, párttól, politikától függetlenül. Edzeniük kell.

Radnóti Sándor Kérdezni szeretnék. Beszélgetek, beszéltek a kerületekről, de nem volt szó a fővárosról, tehát arról, hogyan működnek, működtök a Fővárosi Közgyűlésben, hogyan lehet együttműködni a fideszes kerületekkel, és hogy lehet együttműködni azokkal az ellenzéki kerületekkel, amelyeknél az embernek vagy a nyilvánosságnak bizonyos gyanúperrei vannak, Kispesttel, tesszem azt, és így tovább.

Baranyi Én Nagyon szeretnék már együttműködni a kerületekkel. Bocsánat, hogy általánosítok, de a választások óta egyfolytában azt hallom, hogy együttműködnek az új ellenzéki polgármesterek, a szabad városok szövetsége, Márki-Zay is mindig elmondja. De konkrét példát nem tudok. Egyetlenegyét sem, még olyat se, hogy szerezzünk be két gépet közösen, mert olcsóbb, ha négyet veszünk, nem kettőt. Napi tizenkét órát dolgozom, a férjemmel beszélni sincs időm, gondolom, a többieknek sincs idejük, hogy átgondolják ezt az együttműködést.

Niedermüller A VI. kerülettel egy csomó dolgot közösen csináltunk. Lehet azt mondani, hogy összeköt bennünket a Király utca, meg nem tudom micsoda, de minket más is összeköt. A parkolást így oldottuk meg egy közös társulás segítségével. A köztisztaság területén is vannak közös elképzeléseink, de azt is tervezzük, hogy a két kerületre közös fejlesztési tervet készítünk, ezt nagyképűen okosvárosnak nevezzük, de

meggyőződésünk, hogy a Nyugatitól az EMKE-ig hasonló elvek szerint szeretnénk haladni. A Fővárosi Közgyűlésben kicsit kritikus vagyok, azt gondolom, egyelőre elég sok zökkenővel működik. Nyilvánvaló, hogy a Fidesz stratégiája arra épül, hogy ott ül egy csomó önkormányzati tapasztalattal rendelkező politikus (Láng, Pokorni, Hassay és mások), és ahhoz is jól értenek, hogy kell valamit szétbeszélni. Ezért ebben a pillanatban a Fővárosi Közgyűlés egy kicsit arról is szól, hogy ezek a volt fideszes polgármesterek kihasználják ezt az előnyüket.

Soproni Szerintem Niedermüller Péter a legmomentumosabb DK-s politikus. A parkolás meg az okosváros mellett volt egy közös európai uniós pályázatunk, be is adtuk. Közös jégpályánk is van, ami aztán tényleg nem nagy dolog, de együtt hoztuk tető alá. A Fővárosi Közgyűlésről nevek nélkül: van, akivel morálisan nehéz együttműködni. Polgármesterként fontosnak tartom, hogy ez a szövetség működjön, ebben példát kell mutatnunk. De akire a köztörvényes bűncselekmények erős gyanúja vetül, abban a kerületben én azt várom el a momentumosoktól, és gondolom, a DK is azt várja el a saját képviselőitől, hogy az átláthatóság mellett törjenek lándzsát, és álljanak ki azért, hogy minél hamarabb pontot tehessen a bűnüldözés az ügyek végére. A főváros vonatkozásában ki kell találni azt is, hogy mi a stratégia Orbán Viktorral szemben. Látnom, hogy Karácsony Gergelyéknek megvannak erre a lépéseik, de nem tudom, hogy mikor kell együttműködnünk a kormánnyal, és mikor kell egyszerre kiállnunk harciasan.

A feladat az, hogy a fővárosi kabinet jobb városvezetést mutasson, mint Tarlósék. Vicces, de ez nem nagy kihívás. Miközben Tarlós arról volt híres, hogy milyen jó menedzser. Nem volt az. Olyan hibák, ügyetlenségek bukkannak elő, amelyek – semmi korrupció! – százmilliók veszteségekkel jártak. Bizakodó vagyok, jobb minőségű ma a városvezetés, mint a Tarlós-érában.

Baranyi A Ferencvárosban húsz évén át olyan városrehabilitáció folyt, ami mögött volt magántőke, fővárosi fejlesztési pályázati forrás, illetve a kerület saját pénze. Ebből kettő gyakorlatilag eltűnt, és én nem látom még át a főváros költségvetését teljesen, de tartok tőle, hogy Budapest soha nem fog – legalábbis amíg Orbán Viktor a miniszterelnök – annyi pénzt kapni, hogy abból lakásokat lehessen felújítani. Márpedig nálunk hétszáz WC nélküli lakás van. Ez olyan nagyságrendű költséggel járna, hogy én felelős városvezetőként ennek a harmadát se tudom megígérni az ötéves ciklusban a teljes házakat érintő felújítással kapcsolatban. Ezért vagyok kicsit megengedőbb például a kormányzati vagy a központi forrásokkal, mert amikor polgármester lettem, szembesültem azzal, hogy milyen nálunk a szakrendelő. Az, amivel minden ember találkozik a kerületben, ha gyerek, ha idős, mert ez egészségügyi alapellátást biztosító intézmény. Azt mondtam, kell ide egy új szakrendelőt építeni, mert ez kicsi, korszerűtlen, lelakott, lepusztult. Mondtam magamban, ha az öt év alatt meg tudom építtetni az újat, életem végéig engem választanak polgármesternek. Nagyjából ilyen távlatban lehet gondolkodni, az új

szakrendelőre ötévi forrást kellene összerakni, és akkor egyetlen lakást sem újítottam fel, nem áldoztam kultúrára. És ekkor jött ahelyett a bizonyos atlétikai stadion helyett a ferencvárosi rendezvényközpont ötlete. Az alkufolyamatban olyan dolgokat értem el, amit polgármesterként tíztizenöt év alatt sem tudtam volna a saját forrásaimból elérni. A főváros nem ad forrást, a magántőke nem fektet be önkormányzati szociális lakásokba, a PPP-ben nem hiszek, bankhitelt nem vehetünk föl. Polgármesterként az a feladatom, hogy képviseljem azokat, akik ott laknak. És az a közös érdek, hogy legyen egy új szakrendelőnk. Ha a kormány adja a pénzt, akkor a kormány pénzét nagyon gyorsan el kell venni. Én ettől nem leszek kevesebb. Az meg, hogy lesz-e korrupció, nem az én felelősségem. Nagyon nem. Engem ebbe nem tud belerángatni senki. Sem az elmúlt ötéves munkám, sem a mostani városvezetői tevékenységem alapján nem tudnak rávenni arra, hogy a korrupcióban részt vegyek. Azt, hogy túlárassák, meg majd Mészáros Lőrinc építi ezeket a rendezvényközpontokat, nem tudom megakadályozni. De ha ez az alapfeltevés, hogy ezért ne is legyen semmi, mert ezek úgyis ellopják, akkor nem lesz semmi, nem lesz szakrendelő meg óvoda, és a hétszáz komfort nélküli lakás sem lesz felújítva. Ez senkinek nem lehet az érdeke.

Pikó Ez csak egy része a dolognak. A közbeszerzésnél mindig van közbeszerzési tanácsadó, meg külső cég, meg mit tudom még ki és mi. Az önkormányzat ezekkel áll kapcsolatban. Cseréljük le, mert fideszes! Jó, rendben van, sikerül. De akik építenek,

mindannyian fideszesek. Nem tudnak mások lenni. Aki ebben a rendszerben épít, az a rendszernek bizonyos szempontból a része. Nem fogsz találni olyan kivitelezőt, aki nincs benne a korrupciós rendszerben.

Baranyi Bocsánat, ez sem biztos. Mondok rá példát. Lejárt nálunk az épületek őrzésére kötött szerződés. Végignézttem, hogy mi folyik ott. És kiderült, hogy ha nincs előre rámutatva, hogy ő meg ő nyeri meg, akkor konkrétan az egyharmadából is meg lehet oldani. Az egyharmadából!

Pikó A közétkeztetés is ilyen. Vannak területek, ahol lehet, igen.

Baranyi Vannak olyan feladatok, amelyeket át tudunk venni, megcsinálják a saját embereink, pénz is van rá. És kiderül, hogy nem 700 millió forintba kerül évente, hanem csak 300-ba. Ez 400 millió forintos megtakarítás. Mondom, nézzük már végig. A végén azt mondom, köszönöm szépen, akkor így legyen. Tehát nem igaz, hogy ne lehessen máshogy, csak korrupcióval.

Pikó Én az építésről beszéltem.

Baranyi Tudom. Vannak a NER-be beágyazott meg még jobban beágyazott cégek. És akik még jobban beágyazottak, tudnak tízszeresen túlárzni. A többi csak ellopja a szokásosat. Pontos és névvel ellátott ferencvárosi adatokat ismerek arról, hogy kinek hol adott lakásokat. Azt is tudom, hogy Orbán Viktor barátja, Adnan Polat, aki a ledózerolt Közvágóhíd területén lakóparkot épített, melyik fideszes politikusnak ígért lakást. A kerületben otthonosan moz-

gó beruházók hozzám is eljönnek. Tudják, mit kérdeznek? Melyik utat újítsuk fel, mikorra legyünk készen? Aláírja a közterület-foglalási engedélyünket? Legyen kedves! Nemcsak hogy kijavítjuk az utat, teljes aszfaltsere lesz. És a végén mindig elhangzik a bűvös kérdés: mit szeretne még? Így megy ez.

Várad Júlia Biztos naivitás, de nincsenek rá eszközök, hogy az ilyen esetekben – amikor feltételezhető, hogy a kormánnyal közös beruházásoknál nincs meg az átláthatóság, és megvan a veszélye annak, hogy az önkormányzat lecsúszik valamiről, vagy ki is marad abból, amiben benne kéne lennie – pontos eszközökkel, gazdasági háttérrel rögzítse az önkormányzat, hogy miben és mennyiért vesz részt, ki az, akit megbíz ezzel, ki az, akit elfogad, és ennek egészen pontos levezetését bemutatja? Ezzel aztán ugyan a korrupcióra nem tud rámutatni, de a keze tiszta maradna. Nincs erre megoldás? Muszáj belekeveredni a korrupcióba azal, hogyha az ember az állami beruházásokban vesz részt?

Pikó Forrófejű vagyok, hajlamos arra, hogy kiálljak a nyilvánosság elé, de valószínűleg azért, mert újságíró voltam, és tényleg őszintén hiszek ebben, de nem tudom megjósolni a politikai kockázatokat, amelyek az ilyen kiállásokat követik. Ezerféle módon hozhatják kellemetlen helyzetbe a polgármestert és az önkormányzatot. Mérlegelnem kell, és újabban egyre többet gondolok arra, hogy vajon az elvárt ellenzéki viselkedés egy polgármesternél hol lesz kontraproduktív. Mert lehet öt éven át kamikazeként beleállni

a politikai vitákba, és végigviszel egy alapvetően kudarcos ciklust, aminek a végén visszajön a Fidesz. Amit most az önkormányzati győzelmek, kerületek jelentenek, bizonyos szempontból életelixír a magyarországi ellenzéki vagy a fővárosi ellenzéki politikának. És itt nem arról van szó, hogy kit fizetünk, ki van a fizetési listán, egy csomó ember jut értelmes munkalehetőséghez, feladatokat végeznek el, pártok vagy ellenzéki politikusok kerülnek döntési helyzetbe. Bizonyítás, lehetőség is ez a kiszárított politikában.

P. Szűcs Julianna Az a tisztem ilyenkor, hogy főszerkesztőként valami emelkedettet kell mondanom, és ezt most meg is teszem, mert a két és fél óra során – nem szokott ilyen sokáig tartani a Fapados – néma csöndben hallgattuk a polgármestereket, és mindenki úgy érzi, milyen kár, hogy a végére értünk. Boldog és büszke vagyok, ez az igazság. Egyrészt a beszélgetésből érdekfeszítő olvasmány jön ki, mely önmagában is dokumentumértékű. Boldog és büszke vagyok azért is, mert valamilyen módon ez a beszélgetés a 2022-es választásnak is csírája lehet. Ha így lesz – és bár a történetet a végéről szokták írni, – egy dokumentum születésénél bábáskodtunk. De elsősorban azért vagyok boldog és büszke, mert négyötök elbeszéléséből olyan Budapest-ethosz képe bontakozott ki, amelyhez eddig nem voltunk hozzászokva. Én sem voltam hozzászokva. Elsősorban azért – itt el is hangzott –, mert a feudális közmorállal szemben olyan kísérlet alapjainál vagyunk, amelyben nagy öröm és boldogság részt venni. Köszönöm a figyelmet.